

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Raportul Draghi, Raportul Letta și drepturile lucrătorilor

Problemele de competitivitate ale UE

Economia europeană se confruntă în momentul de față cu mai multe probleme de competitivitate care afectează în mod semnificativ încrederea și perspectivele de dezvoltare a economiei europene. UE este vulnerabilă din cauza dependenței de materii prime și tehnologii critice din afara continentului, în special din China și SUA. UE rămâne în urmă față de SUA și China în domeniul cercetării și dezvoltării, ceea ce limitează progresul în industriile de vârf în contextul în care piața comună a UE încă este reglementată la nivel de stat membru astfel că există foarte multe reguli care trebuie respectate atât de lucrători cât și de companii iar acest lucru afectează competitivitatea economiei. Reglementările diferite între statele membre îngreunează integrarea economică și reduc eficiența pieței unice. Nu trebuie scoasă din context birocrăția generată de existența mai multor straturi decizionale respectiv la nivel de stat membru și la nivel de european. Contribuabilul european este afectat de un cadru legislativ complex, care descurajează investițiile și creșterea firmelor.

Pe lângă cele mai sus menționate, UE se confruntă astăzi cu o serie de crize structurale care necesită o atenție deosebită pe viitor. Una dintre cele mai grave probleme cu care UE se confruntă și, în același timp și România, se referă la o demografie profund negativă. Criza demografică din Uniunea Europeană este caracterizată de scăderea natalității, îmbătrânirea populației și depopularea unor regiuni, ceea ce afectează economia și sustenabilitatea sistemelor sociale. Rata de fertilitate în majoritatea statelor UE este sub pragul de înlocuire

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

de 2,1 copii per femeie, ceea ce duce la reducerea populației pe termen lung iar proporția persoanelor peste 65 de ani este în creștere, ceea ce pune presiune pe sistemele de pensii și sănătate. De asemenea, Costul ridicat al vieții, insecuritatea locurilor de muncă și lipsa politicilor de sprijin pentru familii descurajează tinerii să aibă copii. Consecințele unei astfel de situații vizează scăderea forței de muncă, ceea ce afectează productivitatea și competitivitatea economică. Alte tipuri de consecințe resimțite acut vizează o presiune pe sistemele de pensii și sănătate, deoarece numărul de pensionari crește, iar cel al contribuabililor scade dar și risc de stagnare economică, din cauza reducerii consumului și a investițiilor.

O altă problemă la nivelul UE care afectează situația lucrătorilor dar și situația economică vizează procesul de decarbonizare a economiei. Deși necesară, decarbonizarea economiei adaugă costuri mari pentru industrie, ceea ce poate afecta competitivitatea globală. Părerile sunt împărțite în ceea ce privește procesul decarbonizării economiei deoarece anumite părți ale mediului economic și social se referă la acest proces ca fiind unul care este asemuit unei crize economice autoinduse în timp ce alții se referă la un astfel de proces ca fiind unul imperativ necesar. Cu toate acestea, decarbonizarea economiei este un proces esențial pentru combaterea schimbărilor climatice, dar impune costuri ridicate asupra industriei, ceea ce poate afecta competitivitatea globală a Uniunii Europene. Deși tranziția către un model sustenabil este inevitabilă, aceasta vine cu provocări economice și sociale semnificative.

Procesul de decarbonizare sau tranziția verde așa cum este numit acest proces, vizează costuri ridicate pentru industrie iar acest proces afectează competitivitatea economiei. Aceste costuri vizează investiții de miliarde de euro în modernizarea echipamentelor pentru a reduce emisiile de CO₂. Creșterea prețului la energie este o altă problemă deoarece energia regenerabilă necesită infrastructură nouă, iar eliminarea combustibililor fosili determină fluctuații și costuri mai mari ale energiei electrice pentru companii. Mutarea producției în țări cu reglementări mai slabe, deoarece unele companii europene ar putea decide să își relocheze producția în Asia sau America de Sud, unde normele de mediu sunt mai permissive și costurile operaționale mai mici constituie un alt risc generat de tranziția verde.

Deși decarbonizarea economiei este crucială pentru un viitor sustenabil, implementarea rapidă și fără măsuri compensatorii poate afecta grav competitivitatea industriei europene. UE trebuie să găsească un echilibru între obiectivele ecologice și protejarea economiei, pentru a evita pierderea locurilor de muncă și delocalizarea producției. Un exemplu concret în acest sens sunt produsele realizate în afara UE. Importurile mai ieftine din țări non-UE acolo unde

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

produsele fabricate în state cu standarde ecologice mai laxe devin mai competitive pe piața europeană, afectând industria locală.

Cadrul potențial strategic european

În acest cadru dificil pentru UE, unde inclusiv lucrătorii din România și cei din UE suportă consecințe zi de zi, sunt abordate și discutate direcții de dezvoltare strategică care pot genera un cadru competitiv la nivelul UE. Două dintre cele mai importante rapoarte cu caracter strategic au fost emise în anul 2024, acestea fiind baza viitoarelor procese legislative la nivel european și implicit la nivel național de aceea acestea trebuie înțelese deoarece viitorul sistemului de relații industriale dar și viitorul negocierilor colective se va încadra în prevederile rapoartelor prezentate în cadrul acestui material. Rapoartele la care facem referire sunt raportul elaborat de Mario Draghi și raportul "Much More Than a Market" (Mult mai mult decât o piață), elaborat de fostul prim-ministru italian Enrico Letta.

Raportul Draghi – descriere generală

Raportul Draghi, elaborat de Mario Draghi la solicitarea Comisiei Europene, analizează scăderea competitivității economice a Uniunii Europene în comparație cu Statele Unite și China. Raportul identifică principalele cauze ale acestui declin, precum investițiile insuficiente în cercetarea tehnologică și utilizarea ineficientă a economiilor europene. De asemenea, evidențiază dependența de industrii tradiționale, cum ar fi sectorul auto, și fragmentarea piețelor financiare europene. Pentru a contracara aceste provocări, raportul propune o politică industrială comună la nivel european, cu un buget anual estimat la 800 de miliarde de euro, echivalentul a 4% din PIB-ul UE. Abordarea raportului este una considerată a fi axată mai degrabă pe competitivitate și mai puțin pe drepturile lucrătorilor de aceea raportul este puternic contestat de mediul sindical. Raportul de politică se concentrează pe trei direcții principale cu privire la viitorul economiei UE:

1. Reducerea decalajului de inovare: UE ar trebui să își intensifice eforturile pentru a diminua diferențele în materie de inovare față de SUA și China, prin creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare.
2. Consolidarea poziției în ceea ce privește mediul înconjurător și accelerarea decarbonizării: Raportul subliniază importanța reducerii emisiilor de carbon nu doar ca obligație ecologică, ci și ca oportunitate economică, prin investiții în energie regenerabilă și tehnologii verzi.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

3. Îmbunătățirea securității economice și reducerea dependențelor: Se recomandă diversificarea surselor de aprovizionare și reducerea dependenței de furnizori externi pentru a spori reziliența economică a UE.

În ceea ce privește România, raportul evidențiază necesitatea creșterii investițiilor în cercetare și dezvoltare, având în vedere că în prezent acestea reprezintă doar 0,5% din PIB, sub media europeană. De asemenea, se subliniază importanța implementării unor programe de reînnoire industrială și a investițiilor în energie regenerabilă pentru a îmbunătăți competitivitatea economică.

Raportul Draghi oferă o analiză detaliată a provocărilor cu care se confruntă Uniunea Europeană în materie de competitivitate și propune măsuri concrete pentru revitalizarea economiei europene, subliniind necesitatea unei politici industriale comune și a unor investiții semnificative în sectoare strategice.

Raportul Enrico Letta "Much More Than a Market" – descriere generală

Raportul "Much More Than a Market" (Mult mai mult decât o piață), elaborat de fostul prim-ministru italian Enrico Letta și prezentat în aprilie 2024, analizează viitorul pieței unice a Uniunii Europene și propune măsuri pentru consolidarea și extinderea acesteia. Raportul este unul care spre deosebire de cel prezentat de Draghi conservă relația cu latura socială fiind mult mai echilibrat din această privință. Direcțiile de politică abordate de raportul Letta vizează următoarele elemente:

1. Integrarea sectoarelor esențiale: Raportul subliniază necesitatea integrării piețelor naționale în domeniile serviciilor financiare, energiei și telecomunicațiilor, argumentând că fără această integrare, UE nu va avea siguranță economică. Deși cel puțin la nivelul piețelor telecomunicațiilor au fost înregistrate ceva progrese în sensul că nu există diferențe de preț semnificative în cheltuieli de tip roaming însă, cu toate acestea, există reglementări diferite.
2. Introducerea celei de-a cincea libertăți: Se propune adăugarea unei "a cincea libertăți" în cadrul pieței unice europene, axată pe cercetare, inovare și educație, pentru a stimula dinamica internă și competitivitatea globală a UE. Este important de menționat că această a 5 libertate este dată de faptul că piața muncii și educația sunt competențe naționale astfel că acestea sunt reglementate la nivel național în ciuda principiului libertății de mișcare astfel că forța de muncă și educația nu pot sprijini la adevărata valoare dezvoltarea economiei europene.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

3. Simplificarea reglementărilor: Raportul evidențiază tendința îngrijorătoare a companiilor și investițiilor de a părăsi UE din cauza unui cadru de reglementare prea complex și birocratic, care generează și fragmentare. Se susține necesitatea simplificării regulilor UE pentru a inversa această tendință. Acest demers, de altfel, se regăsește în majoritatea rapoartelor de politică strategică care vizează atât economia României, și ea foarte birocrată, dar și cea europeană.
4. Uniunea piețelor de capital: Letta sugerează schimbarea denumirii "Uniunea Piețelor de Capital", considerând că actualul nume nu este potrivit și propune o nouă abordare pentru a revitaliza această inițiativă. Indiferent de denumirea acesteia, uniunea piețelor de capital încă nu funcționează deși este un plan realizat în acest sens astfel că multiple îmbunătățiri și consolidări trebuie aduse inclusiv legislației deja existente.

Concluzii

Ambele rapoarte consolidează ideea cum că piața unică este una dintre cele mai mari realizări ale integrării europene. Totuși, realitățile economice și geopolitice actuale impun adaptarea sa. Factorii demografici, precum scăderea forței de muncă cu aproximativ 2 milioane de angajați anual până în 2040, necesită măsuri urgente. Finalizarea pieței unice, extinderea sa către sectoarele financiare, telecomunicații și energie și reducerea barierelor din sectorul serviciilor. dar și reformele fiscale, sociale și comerciale trebuie să asigure distribuția echitabilă a beneficiilor pieței unice sunt elemente considerate a fi importante pentru viitorul UE și implicit viitorul lucrătorilor în această piață.

Existența unei politici industriale integrate, menită să înlocuiască abordările fragmentate la nivel național. Este nevoie de un cadru de reglementare care să susțină companiile europene prin măsuri fiscale, comerciale și stimulente financiare. Simplificarea birocrăției și reducerea costurilor de conformitate sunt esențiale pentru creșterea productivității companiilor europene. Raportului Draghi face un apel în acest sens pentru realizarea de reforme administrative care să sprijine IMM-urile. De asemenea, pentru a stimula investițiile și competitivitatea, este necesară finalizarea uniunii bancare și extinderea pieței de capital de risc, care este în prezent mult mai mică decât în SUA sau China. Costurile ridicate ale energiei reduc competitivitatea UE. Accelerarea tranziției către surse regenerabile și implementarea mecanismului de ajustare a emisiilor la frontieră trebuie avute în vedere într-o manieră în care acesta trebuie optimizat pentru a nu afecta industria europeană.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Viziunea rapoartelor Letta și Draghi va avea un impact semnificativ asupra drepturilor lucrătorilor în UE. Ambele rapoarte evidențiază necesitatea unei piețe unice mai flexibile și competitive, dar subliniază și riscurile asociate pentru forța de muncă. Deși investițiile propuse vor crea locuri de muncă, există riscul ca digitalizarea și automatizarea să ducă la creșterea instabilității și contractelor atipice implicit va afecta stabilitatea locurilor de muncă. Reforma pieței unice nu trebuie să conducă la reducerea drepturilor lucrătorilor, ci la îmbunătățirea protecției sociale și a condițiilor de muncă. Este crucial ca măsurile economice să includă garanții privind menținerea unor salarii echitabile și evitarea dumpingului social între statele membre. Investițiile propuse pot genera locuri de muncă de calitate, în special în industriile emergente, tehnologice și verzi. Automatizarea și digitalizarea necesită programe de recalificare pentru a sprijini forța de muncă în tranziție.

Perspective sociale și cu privire la drepturile lucrătorilor în raportul Letta

Raportul „Much More Than a Market” evidențiază puternic dimensiunea socială a pieței unice a UE, subliniind importanța protecției sociale, a justiției sociale și a coeziunii pentru asigurarea unei prosperități incluzive. Raportul recunoaște că piața unică, deși este un motor al prosperității, poate contribui și la creșterea inegalităților, favorizând regiunile mai bogate în detrimentul celor mai puțin dezvoltate. Pentru a contracara acest efect, este necesară consolidarea sistemelor de protecție socială și implementarea unor politici țintite care să sprijine dezvoltarea economică incluzivă.

Rolul dialogului social și al parteneriatului între angajatori și sindicate este extrem de important. De altfel, raportul subliniază importanța dialogului social, care a fost un pilon central al modelului social european încă de la inițiativa Val Duchesse din 1985. În prezent, acest dialog trebuie revitalizat pentru a răspunde provocărilor actuale, cum ar fi digitalizarea și schimbările climatice. Ursula von der Leyen a repus pe agendă acest subiect prin relansarea Summitului Val Duchesse.

Combaterea „curselor spre minim – prețuri minime; costuri minime” în standardele sociale este unul costisitor pentru societate. Raportul atrage atenția asupra riscului ca statele membre să concureze prin reducerea protecției sociale și a standardelor muncii pentru a atrage investiții. În acest sens, este esențial să se consolideze protecția drepturilor lucrătorilor și să se promoveze condiții de muncă echitabile. Piața unică facilitează libera circulație a persoanelor, dar raportul susține că aceasta trebuie să fie o alegere, nu o necesitate economică. Prin urmare, UE trebuie să sprijine dezvoltarea regiunilor mai puțin prospere pentru ca cetățenii să aibă opțiunea de a rămâne în comunitățile lor de origine. În același timp, raportul recunoaște rolul esențial al economiei sociale, care include întreprinderi sociale, cooperative și alte structuri care prioritizează obiectivele sociale și de mediu. Acestea ar trebui să beneficieze de un mediu favorabil în cadrul Pieței Unice. Letta pledează pentru o

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Piață Unică care nu este doar un motor economic, ci și un instrument pentru bunăstarea cetățenilor, promovând un echilibru între creșterea economică și protecția socială.

Unul dintre pilonii modelului social european este dialogul dintre angajatori și angajați. Raportul constată că acest dialog s-a slăbit în ultimii ani, ceea ce afectează capacitatea Uniunii de a găsi soluții echitabile la provocările economice și sociale. Raportul recomandă întărirea negocierilor colective și a implicării sindicatelor în procesele decizionale pentru a proteja drepturile muncitorilor. Mobilitatea muncii este un beneficiu major al pieței unice, dar poate genera abuzuri și exploatare, în special în cazul lucrătorilor detașați și al celor din țări terțe. Se propune consolidarea Autorității Europene a Muncii (ELA) pentru a monitoriza mai bine respectarea drepturilor acestora și pentru a preveni munca nedeclarată și fraudă socială.

Raportul atrage atenția asupra numărului ridicat de accidente de muncă în UE, subliniind că acest cost uman este adesea rezultatul neglijenței și al subinvestițiilor în siguranța muncii. Se recomandă întărirea reglementărilor de sănătate și siguranță și aplicarea unor standarde ridicate în proiectele finanțate din fonduri publice. Disparitățile în accesul la protecție socială între diferite categorii de muncitori (angajați, lucrători pe platforme, freelanceri) sunt o problemă majoră. Raportul susține o mai bună coordonare a sistemelor de securitate socială la nivel european pentru a asigura un tratament echitabil pentru toți lucrătorii.

Recomandările de politică în domeniul sistemului de relații industriale și drepturile lucrătorilor vizează următoarele:

- Raportul atrage atenția asupra slăbirii dialogului social în ultimele decenii și asupra necesității de a reimplica sindicatele și organizațiile patronale în procesul decizional. Relația dintre angajați și angajatori trebuie să fie consolidată prin mecanisme de negociere colectivă eficiente.
- Tehnologiile emergente schimbă structura muncii, generând noi forme de ocupare, dar și provocări în ceea ce privește securitatea locului de muncă și protecția socială. Se recomandă dezvoltarea unor politici care să asigure protecția lucrătorilor afectați de digitalizare.
- Raportul avertizează asupra riscului unei „curse spre fund” în care statele membre concurează prin reducerea protecției sociale și a standardelor de muncă. Se propune un cadru european care să prevină acest fenomen și să asigure condiții echitabile pentru toți lucrătorii.
- Modelele de lucru bazate pe platforme digitale pun presiune asupra reglementărilor tradiționale ale muncii. Se subliniază necesitatea unor reforme legislative care să asigure drepturi echitabile pentru lucrătorii platformelor, inclusiv protecție socială și siguranță la locul de muncă.
- Se propun măsuri care să sprijine dezvoltarea economică regională, reducând nevoia migrației economice forțate.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Raportul subliniază că viitorul relației dintre angajat și angajator trebuie să fie construit pe principii de echitate, protecție socială și adaptabilitate la schimbările tehnologice și economice. Consolidarea dialogului social și asigurarea unor standarde echitabile de muncă sunt esențiale pentru un viitor sustenabil al pieței unice.

Perspective sociale și cu privire la drepturile lucrătorilor în raportul Draghi

Raportul evidențiază că Europa a înregistrat o creștere mai lentă a veniturilor disponibile comparativ cu SUA, ceea ce a condus la o stagnare a nivelului de trai pentru multe segmente ale populației. De asemenea, încetinirea productivității afectează distribuția echitabilă a resurselor și accesul la oportunități economice. Raportul recomandă investiții semnificative în educație și formare profesională pentru a asigura că tranziția tehnologică nu accentuează inegalitățile sociale. Digitalizarea și automatizarea forței de muncă modifică structura pieței muncii, generând o cerere crescută pentru competențe noi.

Costurile ridicate ale energiei afectează în special gospodăriile cu venituri reduse și industriile energointensive, punând presiune pe ocuparea forței de muncă în anumite sectoare. Politicile de tranziție ecologică trebuie să fie echilibrate astfel încât să protejeze locurile de muncă și să sprijine categoriile vulnerabile. Se observă o creștere a muncii pe platforme digitale și a contractelor atipice, ceea ce poate reduce protecția socială a lucrătorilor.

Raportul recomandă măsuri de reglementare care să asigure un echilibru între flexibilitate și drepturile angajaților. Competitivitatea scăzută a anumitor regiuni europene contribuie la migrația forțată a forței de muncă către zone mai dezvoltate, ceea ce poate duce la dezechilibre demografice și economice între statele membre. Pentru a menține coeziunea socială în contextul transformărilor economice și tehnologice, este esențial ca UE să adopte politici care să promoveze incluziunea socială, protecția muncitorilor și investițiile în educație și recalificare profesională.

Recomandările sociale și viitorul relațiilor dintre angajat și angajator

- Se recomandă ca regulile Pieței Unice să permită un spațiu mai mare pentru negocieri colective și auto-organizare a lucrătorilor. Documentele subliniază necesitatea consolidării dialogului social între angajați și angajatori, inclusiv prin sprijinirea negocierilor colective și a structurilor de reprezentare a muncitorilor.
- Recomandarea de a crește siguranța la locul de muncă, mai ales în sectoarele cu un număr mare de accidente, prin reglementări mai stricte și colectarea de date precise. Se menționează extinderea responsabilității publice în proiectele de construcții, astfel încât să fie impuse standarde ridicate de siguranță.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

- Recalificarea și adaptarea forței de muncă la schimbările tehnologice în vederea gestionării inteligenței artificiale. Digitalizarea și automatizarea creează riscuri de pierdere a locurilor de muncă, astfel că UE trebuie să investească în formare și recalificare. Se recomandă un model economic care să încurajeze inovația și crearea de locuri de muncă de calitate.
- Reducerea inegalităților sociale prin acces echitabil la oportunități economice. UE trebuie să asigure că beneficiile Pieței Unice sunt distribuite echitabil și să prevină migrarea forțată a forței de muncă din regiunile mai puțin dezvoltate. Se sugerează implementarea unor măsuri care să sprijine regiunile mai sărace pentru a evita exodul forței de muncă.
- Este necesară stabilirea unor standarde minime pentru angajații din economia digitală, incluzând protecție socială și salarizare echitabilă.
- Relația dintre angajat și angajator trebuie să fie mai flexibilă, dar în același timp să ofere siguranță și stabilitate economică. Se propune un echilibru între flexibilitate și protecția muncitorilor pentru a evita exploatarea în noile forme de muncă.
- Colaborarea dintre angajați și angajatori în tranziția ecologică și digitală este crucială. Atât angajatorii, cât și angajații trebuie să participe activ la definirea strategiilor de adaptare la schimbările tehnologice și ecologice. Sindicatele și organizațiile patronale trebuie să colaboreze pentru a gestiona tranzițiile din industrie.

Recomandările sociale și viitorul relației dintre angajat și angajator evidențiază necesitatea unei Piețe Unice mai echitabile, care să protejeze drepturile muncitorilor, să sprijine tranzițiile economice și să asigure un echilibru între flexibilitate și securitate în muncă. Reformele propuse au ca scop nu doar creșterea competitivității UE, ci și menținerea unui model social european solid.

Abordarea variabilei mediului înconjurător la nivelul celor două rapoarte – recomandări

Ambele documente analizează impactul economic al Uniunii Europene asupra mediului și subliniază necesitatea unei tranziții ecologice integrate în strategia de competitivitate. Creșterea utilizării materialelor reciclate și implementarea pasapoartelor digitale de produs sunt esențiale pentru sustenabilitatea Pieței Unice. UE trebuie să adopte un model economic circular care să reducă dependența de resursele primare și să minimizeze deșeurile.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Investițiile în economia circulară ar putea duce la o piață de remanufacturare evaluată la 100 miliarde de euro până în 2030, generând 500.000 de locuri de muncă și economisind 21 megatone de CO₂.

Cooperarea transfrontalieră pentru sursele regenerabile poate reduce costurile și crește eficiența energetică. Modernizarea infrastructurii europene de energie este esențială pentru reducerea emisiilor de carbon și facilitarea utilizării surselor regenerabile. Se propune extinderea rețelilor de electricitate, hidrogen și stocare a carbonului la scară europeană, cu o investiție estimată de 584 miliarde de euro până în 2030.

Standardizarea reciclării și stabilirea criteriilor de „end-of-waste” sunt necesare pentru a oferi siguranță juridică și a stimula investițiile în economia circulară dar și Regulamentul Ecodesign pentru Produse Sustenabile trebuie implementat riguros pentru a extinde durata de viață a produselor și a facilita reciclarea trebuie să beneficieze inclusiv de suportul actorilor interesați și al partenerilor sociali. Reglementările privind deșeurile și ambalajele sunt esențiale pentru prevenirea poluării, dar diferențele dintre legislațiile naționale creează costuri suplimentare pentru IMM-uri. Lipsa unor standarde comune de reciclare creează incertitudine și costuri administrative ridicate pentru companii.

Sectorul apei este esențial pentru modelul social european, generând 107 miliarde de euro valoare adăugată și susținând 1,7 milioane de locuri de muncă. Aproximativ 20% din teritoriul UE și 30% din populație sunt afectate anual de stresul hidric. Se recomandă dezvoltarea unui nou cadru european pentru gestionarea apei și investiții în infrastructura de apă pentru a reduce poluarea și pierderile de resurse.

Relația dintre drepturile sociale și mediul înconjurător este una complexă și interdependentă. Drepturile sociale, precum dreptul la sănătate, la un mediu de muncă sigur și la un standard de viață adecvat, sunt strâns legate de calitatea mediului înconjurător. Un mediu sănătos contribuie la bunăstarea indivizilor și comunităților, în timp ce degradarea mediului poate afecta negativ aceste drepturi fundamentale. Rapoartele sugerează că o tranziție ecologică eficientă în UE trebuie să fie bazată pe investiții în infrastructură, standardizare a reciclării, utilizarea materialelor circulare și politici coerente pentru reducerea consumului de resurse naturale.

Bibliografie

1. EESC - Assessment of the Letta and Draghi reports / EU single market;
2. Much More Than A Market - Enrico Letta;
3. The future of European competitiveness - Part A | A competitiveness strategy for Europe;

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

4. The future of European competitiveness - Part B | In-depth analysis and recommendations.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană

